

Kamer der Volksvertegenwoordigers

BLIITENGEWONE ZITTING 1954.

17 JUNI 1954.

WETSVOORSTEL

betreffende de verplichte rust in de verdelings-
bedrijven.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

In de meeste landen van West-Europa werden sinds jaren wetten of ordonnantiën afgekondigd op de winkelsluiting.

Deze wetten hebben allen tot doel de winkelsluiting te verplichten op zon- en feestdagen en op de normale rusturen van de werkdagen.

Alhoewel het doel van deze wetten doorgaans is aan de detaillanten een minimum van rust te verzekeren, hebben sommige wetgevers zich ook laten leiden door de bekommerning om de arbeidsduur van het winkelpersoneel en van de ambachtsgezellen te beperken.

Indien de pogingen welke in België sinds 1927 (Parlementaire Stukken 1927/28, n° 175) mislukten dan was het wellicht omdat de geestesgesteldheid van de betrokkenen alsmede hunner organisaties wars was van iedere vrijheidsbeperking.

Thans schijnt het ogenblik gekomen om op voorzichtige wijze een wet op de verplichte winkelsluiting af te kondigen opdat zowel de winkelier als zijn personeel een normale rust zou kunnen genieten zonder op dat ogenblik de minder eerlijke concurrentie van beroepsgenoten, welke hun bedrijf niet zouden sluiten, te moeten vrezen.

* * *

Om dit doel te bereiken is het noodzakelijk dat de verbodsbepalingen dezer wet iedere activiteit van handels- of ambachtelijke bedrijven — zou omvatten en zulks in de meest brede betekenis der woorden.

Het zou inderdaad geen zin hebben een winkel in voedingswaren te sluiten, terwijl men de verkoop op hetzelfde ogenblik aan leunders of economaten of warenhuizen zou toelaten.

* * *

De grootste moeilijkheid echter voor het invoeren van wettelijke beschikkingen op de winkelsluiting, ligt in de uitzonderingen welke noodzakelijkerwijze dienen voorzien te worden.

(1)

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1954.

17 JUIN 1954.

PROPOSITION DE LOI

concernant le repos obligatoire dans les entreprises
de distribution.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis des années, des lois ou ordonnances ont réglé la fermeture des magasins dans la plupart des pays d'Europe occidentale.

Toutes ces lois tendent à rendre cette fermeture obligatoire les dimanches et jours fériés, ainsi qu'en semaine aux heures normales de repos.

Bien qu'en général ces lois visent à assurer aux détaillants un minimum de repos, certains législateurs furent guidés, en outre, par le souci de limiter la durée de la journée de travail pour le personnel de magasins et les apprentis.

L'échec des efforts, faits en Belgique depuis 1927 (Doc. Parl. 1927-28, n° 175), est probablement dû à la mentalité des intéressés et de leurs organisations, qui repoussaient toute limitation de leur liberté.

Le moment semble venu maintenant de promulguer de façon prudente, une loi sur la fermeture obligatoire des magasins, qui permettrait aux commerçants et à leur personnel de bénéficier d'un repos normal sans devoir craindre, pendant ce temps, la concurrence déloyale de collègues qui refuseraient de fermer leur entreprise.

* * *

Pour atteindre ce but, il est nécessaire que les interdictions de cette loi comprennent toute activité du commerce ou des entreprises artisanales, et cela dans l'acception la plus large de ces termes.

Il serait, en effet, illogique de fermer un magasin de denrées alimentaires, alors qu'au même moment la vente serait permise aux commerçants ambulants, aux éconômats ou aux grands magasins.

* * *

Toutefois, l'instauration de dispositions légales sur la fermeture des magasins, se heurte aux exceptions qu'il est nécessaire de prévoir.

Het wetsvoorstel n° 18 van de buitengewone zitting 1950 voorzag in zijn artikel 5 niet minder dan 7 verbruiksartikelen welke aan de verbodsbepalingen der wet zouden ontsnappen, terwijl het anderzijds in zijn artikel 6 de algehele verkoopsvrijheid huldigde voor de seizoenbedrijven van de kust.

Het leek ons echter onmogelijk met deze methoden een klare en tevens bruikbare wet op te stellen.

Inderdaad, de opsomming van een reeks uitzonderingen is uiteraard onvolledig en moet aanleiding geven tot meningsverschillen.

Het geciteerde document stelt voor in artikel 5, littera g, de verkoop van dagbladen des zondags toe te laten terwijl de uitbaters der dagbladkiosken in grote getallen reeds van nu af aan de sluiting hunner kiosken hebben doorgevoerd.

Anderzijds zou men kunnen beweren dat er nog andere toeristische plaatsen of streken zijn buiten de kuststreek en dat bijgevolg ook voor deze plaatsen dezelfde vrijstelling zou moeten gegeven worden.

Om al deze redenen stellen wij voor geen enkele uitzondering in de wet op te nemen, doch aan bepaalde administratieve autoriteiten de macht te geven afwijkingen aan het principe der wet toe te laten.

* * *

In onze opvatting kunnen deze afwijkingen een dubbel karakter hebben.

Zij kunnen vooreerst van tijdelijke aard zijn en tevens van beperkte aard.

Een plotse toeloop van volk veroorzaakt door bijzondere feestelijkheden of bijzondere rampen kan voor enige dagen de uitbreiding van de ravitaillingsmaatregelen noodzakelijk maken.

Voor deze gelegenheden zal het College van Burgemeester en Schepenen der gemeente waar zich de uitzonderlijke omstandigheden voordoen, een met redenen omkleed afwijkingsbesluit nemen.

De toepassing van dit besluit moet echter beperkt blijven tot een of twee dagen (bijv. voor de duur van de kermis, de jaarmarkt, enz., enz.) terwijl anderzijds er van dergelijke afwijkingsbesluiten geen misbruik mag gemaakt worden, hetgeen bereikt wordt door de bepalingen van artikel 6 van ons voorstel.

* * *

Benevens deze afwijkingen van tijdelijke en beperkte aard, voorzien wij afwijkingen van bestendige en wellicht belangrijke aard.

Deze kunnen toegestaan worden hetzij terwille van de aard der beroepen, hetzij terwille van de plaats waar deze beroepen worden uitgeoefend.

In beide gevallen zal de betrokken provinciale of gewestelijke beroepsvereniging een aanvraag tot afwijking opstellen.

De techniek van het voorgestelde systeem is dus de sluiting op de rusturen in de week en op Zon- en Feestdagen tot algemene regel uit te roepen, doch aan de beroepsverenigingen over te laten, te onderzoeken of, hetzij voor hun beroep, hetzij voor de beroepsgenoten van een bepaalde plaats, wijk of gehucht geen afwijkingen moeten voorzien worden.

Wij stellen voor in deze aangelegenheid de bevoegdheid van de Bestendige Deputatie te voorzien.

Wij hopen hierdoor een meer soepele toepassing te bereiken.

Moest men deze bevoegdheid toekennen aan een Centraal Gezagsorgaan (bijv. het Ministerie voor de Middenstand) dan zou men het dubbel gevaar van een te strakke en een-vornige reglementering en een onvoldoende kennis van toeristische toestanden niet ontlopen.

L'article 5 de la proposition de loi n° 18 (Sénat, S. E. 1950) prévoyait pas moins de 7 articles de consommation qui échapperaient aux interdictions de la loi, tandis que l'article 6, de son côté, consacrait la liberté de vente totale pour les entreprises saisonnières du littoral.

Toutefois, il nous a paru impossible, en procédant ainsi, de faire une loi claire et en même temps pratique.

En effet, l'énumération, forcément incomplète, d'une série d'exceptions, doit donner lieu à des divergences de vues.

Le document cité propose, en son article 5, littéra g), de permettre la vente de journaux le dimanche alors qu'un grand nombre d'exploitants de kiosques à journaux ont, d'ores et déjà, appliqué la fermeture de leurs kiosques.

L'on pourrait alléguer, en outre, qu'il y a d'autres localités ou régions touristiques, en dehors du littoral, et que, par conséquent, il faudrait leur accorder la même faveur.

Pour toutes ces raisons, nous proposons de ne prévoir dans la loi aucune exception, mais de donner à certaines autorités administratives le pouvoir de déroger au principe de la loi.

* * *

Ces dérogations peuvent, à notre avis, avoir un double caractère.

Elles peuvent, en premier lieu, être temporaires, tout en étant limitées.

Une affluence imprévue, occasionnée par des festivités particulières ou par des catastrophes, peut nécessiter l'extension des mesures de ravitaillement pendant quelques jours.

Dans cette éventualité, le Collège des Bourgmestre et Echevins de la commune où se présentent les circonstances exceptionnelles prendra un arrêté de dérogation motivé.

L'application de cet arrêté doit toutefois être limitée à un ou deux jours (p. ex. pour la durée de la kermesse, de la foire, etc.) ; tandis que, d'autre part, il ne peut être abusé de pareils arrêtés de dérogation, ce qui est atteint par les dispositions de l'article 6 de notre proposition.

* * *

Outre ces dérogations d'ordre temporaire et limité, nous prévoyons des dérogations permanentes et sans doute importantes.

Celles-ci peuvent être accordées, soit en raison de la nature des professions, soit en raison de la localité où ces professions sont exercées.

Dans les deux cas, l'organisation professionnelle provinciale ou régionale intéressée introduira une demande de dérogation.

La technique du système proposé consiste donc en la généralisation de la fermeture pendant les heures de repos en semaine et les dimanches et jours fériés, tout en laissant aux organisations professionnelles le soin d'examiner s'il y a lieu de prévoir des dérogations, soit pour leur profession, soit pour leurs membres établis dans une localité, un quartier ou un hameau déterminé.

Nous proposons d'accorder, dans ce domaine, ce pouvoir à la Députation permanente.

Nous espérons assurer ainsi une application plus souple.

Si l'on devait accorder cette compétence à une autorité centrale (p. ex. le Ministère des Classes moyennes), on n'échapperait pas au double risque d'une réglementation trop rigide et uniforme et d'une connaissance insuffisante des conditions touristiques.

Vermits het echter een aangelegenheid betreft waarbij alle verdelingsbedrijven geïnteresseerd zijn, heeft het ons nuttig geschenen aan de Bestendige Deputatie op te leggen het advies van de Kamers van Ambachten en Neringen in te winnen.

* * *

Vermits de afwijkingen toe te staan door de Bestendige Deputatie een bestendig karakter hebben, scheen het tevens noodzakelijk een middel van verhaal tegen de beslissing der Deputatie te voorzien.

Puisqu'il s'agit d'une question intéressant toutes les entreprises de distribution, il nous a semblé utile d'imposer à la Députation permanente de prendre l'avis des Chambres des Métiers et Négoces.

* * *

Les dérogations à accorder par la Députation permanente ayant un caractère permanent, il semblait également nécessaire de prévoir un recours contre la décision de la Députation.

A. FIMMERS.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Behoudens de bij deze wet voorziene uitzonderingen is het verboden te verkopen of ambachtelijke diensten te verschaffen :

1) op Zon en Wettelijke Feestdagen, vanaf 13 uur tot 5 uur van de volgende dag;

2) op alle andere dagen van 12.30 u. tot 13.30 u. en na 20 uur.

Art. 2.

Het is in dezelfde voege eveneens verboden, binnen de grenzen voorzien bij art. 1, winkels, ambachtelijke werkhuisen, marktkramen, leurwagens of ieder andere verkoopsruimte of verkoopsinrichting hoedanig dan ook en bestemd voor de rechtstreekse verkoop aan de verbruiker in daadwerkelijke uitbating open te houden.

Art. 3.

De verbruikers of kopers welke bij het intreden van het sluitingsuur nog in de verkoopsruimte of ter markt aanwezig zijn, mogen nog gedurende het daarop volgende half uur bediend worden.

Art. 4.

Tijdelijke en beperkte afwijkingen aan de verbodsbepalingen van de huidige wet, kunnen in iedere gemeente door het College van Burgemeester en Schepenen toegelaten worden.

Art. 5.

Bestendige afwijkingen aan de verbodsbepalingen van de huidige wet kunnen voor iedere provincie toegelaten worden door de Bestendige Deputatie op verzoek van een provinciale of gewestelijke beroepsorganisatie en na advies van de Provinciale Kamer van Ambachten en Neringen.

Art. 6.

De tijdelijke en beperkte afwijkingen aan de verbodsbepalingen van deze wet moeten gerechtvaardigd zijn door een bijzondere en voorbijgaande omstandigheid en beperkt blijven tot de duurtijd hiervan.

Deze afwijkingen mogen voor een en dezelfde gemeente, wijk of gehucht nooit op meer dan 25 dagen betrekking hebben.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Sous réserve des dérogations prévues par la présente loi, toute vente ou la prestation de services artisanaux est interdite :

1) les dimanches et jours fériés légaux, de 13 heures à 5 heures du jour suivant;

2) tous les autres jours, de 12.30 heures à 13.30 heures et après 20 heures.

Art. 2.

Dans les limites prévues à l'article premier, il est également interdit de rester effectivement ouverts aux magasins, ateliers artisanaux, échoppes, véhicules ambulants ou tous autres lieux ou installations de vente généralement quelconques, destinés à la vente directe au consommateur.

Art. 3.

Les consommateurs ou les acheteurs se trouvant, à l'heure de fermeture, dans l'endroit réservé à la vente ou au marché, peuvent encore être servis pendant la demi-heure suivante.

Art. 4.

Dans chaque commune, le Collège des Bourgmestre et Echevins peut accorder des dérogations temporaires et limitées aux interdictions prévues par la présente loi.

Art. 5.

Dans chaque province, la Députation permanente, à la demande d'une organisation professionnelle provinciale ou régionale et après avis de la Chambre provinciale des Métiers et Négoces, peut accorder des dérogations permanentes aux interdictions prévues par la présente loi.

Art. 6.

Les dérogations limitées et temporaires aux interdictions prévues par la présente loi doivent être justifiées par une circonstance particulière et passagère et se limiter à la durée de celle-ci.

Dans la même commune, ces dérogations ne peuvent, en aucun cas, porter sur plus de 25 jours.

Art. 7.

De bestendige afwijkingen voorzien bij artikel 5 moeten gerechtvaardigd zijn hetzij door de aard van het beroep, hetzij door de aard van de plaats waarvoor de afwijking gevraagd wordt.

Art. 8.

In de ondernemingen welke ingevolge de afwijkingen voorzien bij artikelen 4 en 5 gedurende de wettelijk sluitingsuren open blijven, mogen geen andere producten verkocht worden of geen andere diensten bewezen worden, dan deze welke behoren tot hunne normale uitbating.

Art. 9.

Wanneer het ingevolge artikel 5 aan de leden van een beroepsvereniging of aan al de handelaars van een bepaalde plaats toegelaten wordt hun ondernemingen des zondags open te houden, moet de Bestendige Deputatie in dezelfde beslissing een halve sluitingsdag in de week voorzien.

Art. 10.

Tegen de beslissing van de Bestendige Deputatie kan door de betrokken beroepsverenigingen worden beroep aangetekend binnen 40 dagen, bij de Minister die het Middenstandswezen onder zijne bevoegdheid heeft en zulks bij een ter post aangetekend schrijven.

De Minister beslist na advies te hebben ingewonnen van de Hoge Raad voor de Middenstand.

Art. 11.

De overtredingen van de bepalingen dezer wet worden gestraft met geldboete van 1.000 frank tot 10.000 frank en gevangenisstraf van 8 dagen tot één jaar of met een van die straffen alleen.

Art. 12.

De ambtenaren bij de gerechtelijke politie, de gerechtelijke agenten der Parketten, de beëdigde agenten van de gemeentepolitie en van de plattelandspolitie, alsmede alle rijkswachters zijn gerechtigd en verplicht de overtredingen van de bepalingen dezer wet vast te stellen.

De Parketten zullen bovendien vervolgingen kunnen inspannen op klacht van de betrokken beroepsorganisaties of van hun leden.

Art. 7.

Les dérogations permanentes prévues à l'article 5 doivent être justifiées soit par la nature de la profession, soit par la nature de la localité pour laquelle la dérogation est sollicitée.

Art. 8.

Les entreprises restant ouvertes pendant les heures de fermeture légales, en vertu des dérogations prévues aux articles 4 et 5, ne peuvent vendre d'autres produits ou prêter d'autres services que ceux appartenant à leur exploitation normale.

Art. 9.

Lorsque, en vertu de l'article 5, les membres d'une organisation professionnelle ou tous les commerçants d'une localité déterminée sont autorisés à maintenir ouvertes leurs entreprises le dimanche, la Députation permanente est tenue de prévoir dans la même décision une demi-journée de fermeture en semaine.

Art. 10.

Dans les 40 jours, les organisations professionnelles intéressées peuvent prendre leur recours contre la décision de la Députation permanente, auprès du Ministre qui a les Classes Moyennes dans ses attributions, et ce par lettre recommandée à la poste.

Le Ministre statue, après avis du Conseil supérieur des Classes moyennes.

Art. 11.

Les infractions à la présente loi sont punies d'une amende de 1.000 francs à 10.000 francs et d'une peine d'emprisonnement de 8 jours à un an, ou de l'une de ces peines seulement.

Art. 12.

Les officiers de la police judiciaire, les agents judiciaires des Parquets, les agents assermentés de la police communale et de la police rurale, ainsi que tous les gendarmes sont habilités à et tenus de constater les infractions aux dispositions de la présente loi.

En outre, les Parquets peuvent intenter des poursuites, sur la plainte des organisations professionnelles intéressées ou de leurs membres.

A. FIMMERS,
F. HERMANS,
A. DE GRUYSE,
F. ROBYNS,
P. KOFFERSCHLAGER,
P. VANDEN BOEYNANTS.